

Csurgó és Vidéke

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdászati hetilap — Megjelenik minden vasárnap.

<p>ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 4 frt (8 kor.) Félévre: 2 frt 4 kor.) Negyedévre: (2 kor.) 1 frt Egyes szám ára: 10 kr. (20 fill.)</p>	<p>Szerkeszti: Dr. Nagy Sándor ügyvéd Kéziratok vissza nem adatnak.</p>	<p>KIADÓHIVATAL: Vágó Gyula könyvnyomdája, hova az előfizetési díjak és a hirdetések külföldök Hirdetések jutányosan számlátanak.</p>
--	--	---

Alakítsunk fogyasztási szövetkezeteket.

Államunk, nemzetünk terhe napról-napra nő, hiszen épen a napjainkban emeltetett fel a közös kiadásoknak hazánk részéről fizetendő hányada. Egyesek és pótadók mind nagyobb és nagyobb igényt támasztanak erszényeink iránt.

Ily viszonyok közt hazánk minden fiának legfőbb kötelessége, hogy teljes erejével azon munkáljon, miszerint a fokozódó kiadásokkal szemben hazánkat, népünket vagyonosabbá tegye. A vagyonos nép nagyobb terheket kevésbé érzi, míg egy szegény nemzet csekély súly alatt is roskadoz.

Egy nemzet vagyonosodásának legbiztosabb forrása az ipar és kereskedelem. Mivel az ipar egyarányban áll a kereskedelem élénkségével, azt lehet mondani, hogy az anyagi jólét alapja a kereskedelem.

Viszonyaink mind a kereskedelem, mind az ipar terén nagyon rosszak, teljesen ki vagyunk szolgáltatva a külföldnek, első sorban pedig Ausztriának. És ennek okai a magyarországi kereskedők, kik lehetnek ugyan jó magyarok, de nem jó hazafiak, természetesen kivéve a kivéteket.

Ne gondolja senki, hogy vallási vagy nemzetiségi elfogultság vezet, midőn ezt kimondom, mert tényeken ala-

pul állításom s a tények nem részrehajlók.

Kereskedőink ugyanis külföldi árucikkeket árulnak, bevásárlásaikat nem Budapesten, hanem Bécsben eszközlik. A hazai iparcikkek forgalombahozásától félnek, pedig senki sem állíthatja, hogy a magyar iparcikkek rosszak. Csak egy példát hozok fel Helységünk egyetlen kereskedésében sem található fel az „Emke”-gyufa, pedig ez magyar gyártmány s ennek árusítója még kultur feladatokat is teljesít. És ez így van minden téren.

Ne mondja nekem azt egyetlen kereskedő se, hogy ők a vásárló közönség izléséhez kénytelenek alkalmazkodni; ez a közönség pedig kap a bécsi rongyokon s így kénytelenek külföldi cikkeket árulni. Részemről egyenesen a kereskedő osztályt teszem felelőssé azért is, hogy közönségünkben megvan még maig is, hála istennek ma már kis mértékben, a külföldi értékeknek a hazaiaknál nagyobbra tartása. Mert a közönség olyan cikket vesz, a melyet a kereskedésben kap s bizony nem szalad minden rőf kelméért Lessnerhez, Scheinhez stb. Első sorban nekik kellene tehát a közönséget a külföldi cikkek fogyasztásáról leszoktatni s ha szép szerével ez nem megy, folyamodjanak minden lehető eszközhöz, hogy a kívánt célt elérhessék. Hiszen

egész raktárával rendelkezik az ilyen eszközöknek, mert különben nem tudnának minden lim-lomot a közönség nyakába varrni.

Ha kereskedő osztályunk jó hazafi volna, akkor mesterségéből hazafiságot is csinálna és nem csak egyéni céljait szolgálná. Mert nem elégséges dolog minden áron meggazdagodni, sőt ez épen a hiba. Kereskedőinknek aldozatokat kellene hozni, hogy a magyar ipart pártolják s a közönséggel megkedveltessék. Büszkén föl kellene cegtáblájukra írni, hogy csak magyar gyártmányt tartanak.

Beismerem, hogy vannak iparcikkek, melyeket hazánk ez idő szerint nem produkál.

Ha azonban a tőkepezesek, vállalkozók látnák azt, hogy a magyar közönségben fogyasztóra találnak, hát még hiányzó gyáraink is hamar felépülnének.

Nagy és hazafias feladat, melyet tehát kereskedő-osztályunknak meg kellene oldania, de a mit nem old meg, eltekintve a tisztos ivételtől.

Álljon hát talpra a magyar társadalom és szorítsa rá kereskedőit, hogy a hazai iparcikkek forgalomba hozóivá legyenek. Ugy hiszem, hogy ezt legkönnyebben példaadással érjük el.

Tehát adjunk példát. Álljunk össze, alkossunk fogyasztási szövetkezeteket s kössük ki, hogy szövetkezeteink csak

Tárca.

Keszthely.

II. A Fesztetics könyvtár.

A keszthelyi Fesztetics könyvtár megalapítása is különösen a Nagy Fesztetics György érdeme. A helyiség nagyjában még mindig abban az állapotban van, mint az ő idejében volt s a mai könyvtálmány magva az ő idejéből származik.

A ma már jelentékeny családi könyvtár az épület egyik régebbi részében van elhelyezve s már eredetileg emeletesnek épült, úgy hogy az emeleten levő könyvtári dolgozó-szobából u. n. csigalépcsőn megyünk le a helyiség földszintjére.

Hanem az a tulajdonos gróf érdeme, hogy a gyűjtemény igen jó kezelés alatt van. A könyvtárór a mintegy 34-35 ezer kötetből álló könyvtárt az utóbbi években szakszerűleg rendezte és catalogizálta. Azok, kik effélevel foglalkoznak, tudják, hogy ez milyen nagy munka. De az ő buzgalma nem riadt meg a nehézségektől s az ifjú György gróf nevelése, tanítása mellett erre is szakított időt.

A gyűjtemény régebbi keletű része tulajdonképpen idegen nyelvű (latin, német, francia és más) könyvekből áll, sőt az első, rövid jegyzékek is idegen nyelven voltak írva, mintegy jellemzésül azon időknél, mikor főurainknál az idegen nyelvek voltak a divatosak.

De mégis itt már akkor előfordult néhány magyar könyv: régi írónk művei: így Gyöngyösi és mások.

A könyvtár különben igen gazdag régi nyomtatványokban, mindjárt a könyvnyomtatás elterjedésének legelső évtizedeiből, a 16-ik század elejéről és folytatva.

Sőt egy pár igen becses kézirat is van itt, a mi unicum-számba megy. Így a „Fesztetics-codex” néven az irodalomtörténetben ismeretes mű: Kinizsiné imakönyve, igen gondosan írva egy barát által, szép betűkkel, díszítésekkel, initialékkal.

E könyv régi irodalmunknak s a könyvtárnak is nevezetessége.

A másik egy zsoltárkönyv (psalterium) szintén a könyvnyomtatás elterjedése előtti időből; ezt „Keszthelyi-codexnek” nevezik.

Az egyházi irodalom köréből mint régiség kiváltképpen néhány biblia-fordítás (így Sylvester Erdősi Jánosé), a régi krónikák közül Turóczi műve,

Van számos ritka nyomtatványuk a 16. sz.-ból s ezek egy részével a könyvtár résztvevett az 1896 ki milleniumi kiállításán, mint főgimnáziumunk is pár ritkább kéziratot művel.

E ritka műveket az ottani könyvtárór is — igen helyesen — védett, zárt polcon helyezte el, hogy az idő viszontagságaitól (úó meg az egerektől is) jobban meg legyenek védve, mert a többi könyvek ott is nyitott szekrényeken, polcokon állanak s különben általában egészen jó karban vannak.

És itt eszembe jut az, a mi ott is hallgatagon foglalkoztatott s némi sajnálkozást ébresztett bennem a közhasznos szempontjából: mily kár, hogy e gazdag, jól rendezett gyűjtemény valóságos veika alá rejtett gyeritya, mert a városi közönségtől el van zárva, de igaz másfelől, hogy a gróf irásbeli kérelemre megengedi használatát, sőt ilyen feltevél mellett a könyvek kivételesen használatra, tanulmányozásra ki is adhatók. És végre is ez magán-könyvtár.

A fennebbi ok miatt az újabb művek általában olvasatlanul hevernek, kivéve, ha a család nem használja, pedig van ott sok értékes mű régebbi s újabb irodalmunkból mert hiszen a könyvtár allandóan gyarapodik, mint a jegyzék is mutatja.

hazai gyártmányt szállíthatnak, míg a külföldi cikkeket határozottan visszautasítjuk.

Ha minden nagyobb hazai városunkban ily elvvel szövetkezetek alakulnak, úgy bizonyosan hazai iparunk tetemesen fellendül s kereskedőosztályunk is hazafirává lesz s nem fog Bécsben kereskedni sem irásban, sem beszédben, sem árucikkeinek bevásárlásában.

Felhívás!

Mindnyájan tudjuk és érezzük, hogy szerény társadalmunk hiányában van annak az erőnek, mely köztünk iparosok és kereskedők között csak némileg is társadalmi életet létesíthetne. Elszigetelten élünk egymástól és tevékenységünk csupán abban a szűk körben mozog, melyet a létfenntartás jelöl ki számára: szóval élünk anélkül, hogy társadalmi életet élénk. Vannak iparosaink, vannak kereskedőink, de hiányzik a kapcsolat, mely őket egy egészszé, a társadalomnak külön osztályává kötné össze.

Minden alulírott választmány alábbi határozatát hozta, csupán azon cél lebegett előtte, hogy iparosaink és kereskedőink üdvös tömörüléséhez eszközt, alkalmat nyújtson. Ennek révén elősegíteni igyekszik ama fontos kérdések felszínre jutását, melyeknek kellő megoldása nyomán közgazdasági műveltségünk gyarapodva, iparunk és kereskedelmünk öntudatosabb fejlődést venne.

Az érintett határozat a teli időszak minden hónapjában megtartandó közgazdasági szakba vágó felolvasásokkal egybeötött teastelepek rendezését előzza, beléptéji nélkül. S hogy összejöveteleink font jeizett missziójuknak minél jobban megfelelhessenek, alulírott választmány nem kívánja ezeket csupán saját egylete tagjai számára rendezni, hanem feljogosítja, sőt felkéri az egylet minden rendes és pártoló tagját, hogy magukkal vendégeket is hozzanak.

Az első ilyen társas összejövetel, melyre külön meghívó nem lesz kiküldve, f. hó 17-én lesz a „Korona“ vendéglő nagyszalonnájában.

Számítunk rá, hogy a nagy közönség átlátva törekvésünk önzetlen és minden anyagi érdektől ment voltát, a nemes ügyet magáévá fogja tenni.

Csurgón 1899. december hóban.

A „Csurgói iparosok és kereskedők olvasóköré“ választmánya megbízásából

Erdős Arnold titkár. **Dr. Horváth József** elnök.

Városunk közgyűlése.

Népes és zajos gyűlés volt ma képviselő testületünknek. Akár csak a „quota“ vagy a „hier“ kérdésben tárgyaltak volna akkora volt a sokadalom út a szokásos füstfelhőben, pedig nem is volt olyan nagy dolog. De hát ilyenkor így tel elején unalmából is betekint a „kabát“ s befordul a „gyökér“ mert semmi dolga, a község házában. Lehet ott tanulni, beszélni s halogatni és pipálni.

Első tárgyal egy utca került szóba mely tulajdonkép 3 részből áll. Az egyik utca rész a még névtelen, mondjuk ma még „postautca“, melyet némelyek szerint már a telek-könyvi tulajdonos a városnak ajándékozott, 6-án pedig a tényleges tulajdonosnak is eszébe jutott az ajándékozás. Ezen furesa kérdés felett aztán vita indult meg. Kiadta hát? Végre megállapodtak, hogy mind a kettő, a tulajdonos és a birtokos is. Am örüljön mind a kettő a köszönet nyilvánításnak mely elmaradt. (Egyik sem érdemli meg, mert sokat veszettek rajta: Szerk.) Az utca másik felét, a posta utca folytatását s az ebből derékszőgben a Györgyterre kifutó utcát már a kizárólagos tulajdonos kezéből kapta a város. Megvan tehát végre a háromszögű utca, melyen a jövő században minden halandó engedély nélkül járhat.

Az utca kérdésnek vége. Egy körvény jött utána, melyben Szentá község kéri, hogy a Csurgó és Szentá közti közlekedési „ut“ szűkítessék meg, mert igen széles. Persze mert Szentá szeretné, ha ez által az ut mentén 2 felől földjeik szélességben nyerne. De nem jártak túl a csurgói honatyák eszén. Persze az irigység, fogják mondani Szentán. A képviselőt képmonda, miért gazdagítsuk Szentát? nem lesz szűkebb. A munka sok pénzbe kerülne. Aztán éppen a szentaiakra jobb így, legalább botorkálhatnak rajta, ha kissé kápatosan járnak sötétben a rossz uttal a csurgói szőlőkől. Az ut marad, a benne levő gödrökkel.

Sok bajt okoztak a szegény gyerekek, az árva! Szerény árva! ők nem tehetnek róla, hogy a város atyai szájára kerültek. Nagy a számuk a nyomorutaknak, a kikert fizetni nem tudnak, de nincs is, a ki fizethetne. A tanítók meg ingyen nem adják a tudományt; senki sem akar tanítani. Most mi lesz? A törvényes alapon állók azt vitatják, hogy minden felekezet iskoláztassa gyermekét; a humanismus barátai pedig, hogy fizessen helyettük a város. A pénztárnok feláll s az üres kasszára mutatva, helyére ül. Hát most mi lesz? Hatvan tanköteles ruhátlan?! Szent Isten! hát e-ekről ki

gondoskodik? De hát ha a kassza üres.

A körülmények figyelembe vételével tehát kimondatik, hogy a nyomorban szenvedő katolikus fiut tanítsa a kath. tanító s a többi felekezet kövesse példáját. Egyébként is jó, jegyzi meg egy képviselő, e tárgyban nem beszélni! mert hire megy a dolognak s akkor . . . közsegi iskolát akasztanak a nyakunkba s lesz 6 tanító ugyanannyi terelemmel. Ehez pedig pénz kell, de sok.

A „pénzről“ levén szó — mely fogalom megvalósulva éppen a város kasszájában ismeretlen — majdnem a pénztárnokot temette el. Kis hiba, hogy el nem csapták. Az ismétlő iskolai tanítók 50 frtos fizetést követelnek és pedig „előre“; és az iskolai év elején „nem is a végén“ s nem a polgári évben. Horrendum! A pénztárnok nem fizet, „ő 50 frtot 1 évben kétszer nem fizethet.“ Igaz, úgy van mondja egyik képviselő, a másik tagadja. S egyesek a legerősebb érvelvel mutat rá a pénztárnokra, a ki szabályosan vezetett könyveire hivatkozva, rámutat újra a különben is üres kasszára, lélekszorogva mentegedőzik. Hisz a legpontosabb államszámvitel tanainak is megfelelő könyve, tiltakozik, hogy ő fakarek-pénztári pénztárnok volna, ő nem is lothat, mert soha nincs pénz, hát őt ne bántsák Végre minden tiltakozás dacára kimondja a képviselő testület, hogy ő. t. i. a pácba került kassza-őr nem tagadhatja meg a fizetést, az mellékes körülmény, hogy nincs pénz, de ő csak „végrehajító közeg“, a ki „tartozik“ fizetni, ha a bíró „utalványát“ előtte felmutatják. Hogy jövőre mi lesz, az egyedül az adófi e-ök és a község fizetett munkáinak jó ügykezetétől függ, mert az „cassának nem szabad üresen lenni.“ Ez rőnd, mondja egyik pénz várományos. Igaz rőnd! Csengek a bíró. (rőndie urak). Bej van. A multkor elesapta a gyűlés városunk legöregebb rőndörjét. Most ő nem nyugszik bele. Vége a rőndnek, az előtt pedig jegyzőkönyvileg kimondattott, hogy annak Csurgón is kell lenni.

No lett erre lármé. Igris marad! Marad az öreg, ha 22 éven át adunk kenyeret, most nem küldjük el. „Az öreg ember nem vén ember“ indokol a város humanus orvosa. Nem tud se olvasni, se írni, gyenge „a tolonckisére“, könnyen lekaphat a lábáról a vándorlok stb. szóval megszűnt a rőnd. Akadt ember, a ki már haza készült, annyire elkéseredett szegény Igris jövőjén, midőn feláll egy szónok s kijelenti, hogy a rőnd cáltalan, mert Igris igenis megmarad, sőt nyugdíjját is kap, 50 frt. évi „kegydíj“ alakjában. s mást melléjárulékot, de tartozik jövőben a „tolonc ügyet maga kezelni.“ Annál is inkább, mert ez a rőndőség legfőbb kötelessége s ebből van a „kissérő rőndörnek“ legtöbb jövődélme. Az öreg Igris tehát megmarad. Erre aztán akkora rőnd és csönd volt, hogy a bíró bezárta a gyűlést.

Igris pedig boldog, hogy ő maradhat. A többi rőndör pedig tiltakozik a határozat ellen és megy, mert ha tőle elvonják a tolonckisérti jogot s erős jövődélmétől meglesz fosztva.

Igy lesz nálunk aztán igazán állandó a rőnd, a mi még eddig sajnos nem volt, a mely állapot egyébként jövőre rőndör hiányában se zavarjon senkit, mert a mi rőndörök úgy sem nekünk, hanem a városban levő hatóságok kézbesítés-einek kihordására alkalmasak és alkalmazhatók, rőndtelenség nálunk úgy sincs soha.

H i r e k.

— Uj szerkesztőtárs. Örömmel jelentjük olvasóinknak, hogy 1900. év januártól kezdve, lapunk eddigi kitűnő munkatársu, Matter János főgimnáziumunk jeles tanára, közelebb lesz hozzánk. Matter, kinek tollából lapunk eddigi számaiban oly sok humoros tárca, társadalmi és közérdekű cikk jelent meg, jövőben mint társszerkesztő vesz,

K-r.

Gondolható, hogy a gróf legszívesebben áldoz egyes diszkrétumokra s a vadászat s általában a sport körébe tartozó könyvekre.

Visszatérve ismertetésünkre: a könyvtári állományunk egyik legérdekesebb része, számos kézirat régibb iróinktól; ezekből mutatványul közöltem egyet ez újság tárca-rovatában. (Horváth Adám verse.)

Valóban nagy kár, hogy az ilyeneket régebben jól meg nem őrizték s bizonyára több elkallódott.

Van itt számos érdekes levél is, így különösen az öreg Festeticshez írottak, jó részt közérdekűek.

Vagy csak úgy általában említve számos kiváló emberünk levelezése, névszerint: Széchenyi István, Eötvös József, Kossuth Lajos, Wesselényi Miklós (id. és ifj.). Bacsányi J., Döbrentei Gábor, Pulszky F., Liszt F. stb. levelei. Sőt van ilyen kézirat a hírhedt Bach Sandortól az 50-es évekből és Jellasihtól is.

Megjegyzem még azt is, hogy különösen a politikai, irodalmi vonatkozásu levelek, kéziratok inkább a könyvtárban található, mint a levéltárban, mert itt tulajdonképpen oly irományok vannak, melyek a hitbizomány ügyeit érdeklik és szintén u. n. elenchusolba osztva és rendezve vannak.

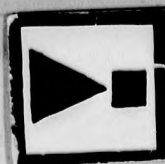
Ezek között található több, főgimnáziumunk alapítására vonatkozó okirat és levél. Sőt számos olyan más régiség is a vegyesek közt, mely a tanulmányozót mindenestre érdekelné fogja egy vagy más szempontból.

Van a kastélyban még számos családi és más közérdekű kép, aránylag sok a sportvilágból.

Van itt igen becses régiség és éremgyűjtemény is, mely szintén megérdemli a tanulmányozást.

Ime főbb vonásokban e kiváló család multját feltüntető s az alapvetőket s az öröket is dicsérő gádzag gyűjtemények, melyeknek megtekintését Keszhelyen járva hiba volna elmulasztani.

De be is fejezem e száraznak tetsző kis ismertetést azzal az óhajtalással: vajha e közérdekű tárgyakat továbbra is ügybuzgó egyének gondolhatnák s vajha a gróf ur engedélyéből is elhatározásából minél több érdeklődő egyének nyílnék alkalmu, hogy ezeket megtekintse és tanulmányozza!

részt kis lapunk élén. Meg vagyunk győződve, hogy a derék munkatársból, a legmunkásabb buzgó szerkesztő lesz olvasóinknak a jövőben több alkalma lesz egyes tolla közhasznú működésében részesülni. Midőn tárt karokkal és örömmel fogadjuk új társszerkesztőnk lapunk élén s megvagyunk győződve, hogy az ő személye, tevékeny munkája csak előnyére válik kis lapunknak, szívből kívánjuk, hogy a velünk kötött összeköttetést és munkás viszonyt meg ne szakítsa s lapunkat, mely ma holnap 8 év óta működik serényen és becsülettel, a köztéren s a közjóért, kitartó odaadással szolgálja, szeresse és fejlessze. Isten hozta, Isten tartsa közöttünk.

— **Távozó tanár.** Tanítóképző-intézetünk legidősebb tanára távozik végleg körünkől. Bátor Lajos képezdei zene-tanár vesz búcsút az intézettől, melyben 29 év óta tanítja ritka szakértelemmel a zenét, a nemzet jövő nemzedéke oktatóinak. Bátor ének és zene-tanárnak itteni működése emlékeztető volt tanítványainak, kikből szeretett volna a rövid 4 évi tanfolyam alatt művészeteket képezni. Büszke lehetett multjára s tanítványi hála-ak emlékének. Csoda dolgokat művelt ritka módszerével, mely általános feletést okozott, nem csak az itteni közönség, hanem az iskolai fenhatóság figyelmét is magára vonta. A valóságos zenesz, hármas orgonista, nagy előszeretettel oktatta az ifjakat, kikből mindenáron jó muzsikust kívánt képezni. Munkája kitűnően sikerült. Közforgalomban levő könyveivel oda vitte a fiatalságot, hogy azok késő énekesek lettek. Az intézetben olyan dalárdát tartott, mely magas színvonalon állott és nyilvános ünnepélyeken állandóan nagy tetszésben részesült. Különösen nagy volt, nagy messzeségben ismert művészete, az orgona játéka, melyet annyit nagy ünnepélyen élveztünk. A zenét minden téren nagy előszeretettel művelte, nem csak mint pedagógus, hanem mint író, több önálló műben és folyóiratban szerzett nevet. Az erős munka azonban kimerítette. A zene-tanítás nehéz dolog, ritka ember, a kit meg nem tör. Bátorit is megtörte s a kitűnő zenesznek válni kell, hogy kipihenje magát, nyugalomba megy s többé nem mint pedagógus, hanem mint zenész fogja tölteni napjait. Tanársága alatt rengeteg sok művet irt össze, melyeket most összegyűjteni s kiadni óhaj, hogy mint nyugalomban levő is, szolgálja hazája zene-ügyét. A távozót, a ki a ciszinának sok éven át volt s ma is elnöke, tegnap búcsúztatta el nagy ovátióval városunk közönsége.

— **Hetivásár bér.** Városunkat még az ág is huzza. Pénzünk nincs soha, kiadásunk nagy. Ma-holnap pótdánk is szaporodik 70 százalékra. Jövődelmünk azonban nincs. Eddig az egyedüli jövődelmet képező hetivásár bérösszege volt bevételünk, mely jogért 1000-1100 frtot fizettek. Most ez is leszállt 860 frtra. Az új árverésen tehát 2300 frtot veszítettünk. Az új bérlő Kis Ferenc darab kereskedő.

— **A balatoni új halásztársulat** nagy berubázásokat tett, hogy a haltenyésztést rendszeresen és sikerrel űhessék. A centrum, honnét a rendelkezések tételnek, Siófok lesz. Hogy a tenyésztés nagy sikert mutasson fel, az igazgató pár balatoni halászt vett maga mellé s tanulmány utat tettek a dán és norvég, német tengerpartokon, mint kezelik ott a halászatot. Egy neves szaktekin-tékintélyt is elhozattak Berlinből, hogy vizsgálja meg a Balatont: a tudós azt mondta, hogy szebb és alkalmasabb tava nincs Európának a haltenyésztésre, mint a szép Balaton. Legfőbb súlyt a ponty-tenyésztésre fordítják — hallomás szerint — s így jönnek a többi halak rendben; a kártékony halat pedig kiemézték. Igen természetes, hogy a süllő, vagyis fogasra nagy gond lesz fordítva. Ritka hal ma már a fogas a Balatonban. A régi rabló halászvilágban min-

denki ezután lesekedett, tört; nyilván, lopva üztek, hajtották, lötték, szigonyozták, hátóba kerítették! s ma már oda jutottunk, hogy a magyar asztalokra — Oroszországról hozzák meg a mását! Igaz, hogy ez is fogas de nem oly nemés s nem balatoni.

— **Kinevezés** A csurgói állami tanítóképző intézetben Bátor Lajos nyugalomba vonulásával megüresedett zene-tanári állás, sok huza-vona után új tanerőt kapott. A miniszter Zoltay Jánost helyezte át Zólyomból képezdénkhöz. Nagy munka vár reá, mert Bátor betegeskedése miatt az év folyamán meglehetősen kis rész jutott a tanítványoknak. Az új tanár, már megérkezett és elfoglalta állását.

— **Adományok.** Scherc és Engländer cégtől a napokban 25 frtot vettünk kézhez, mely összeget ajándékozók jótékonycélra szánták. A 25 frtot Adorján Miklós ur kezébe adtuk azon kérelemmel, hogy a népnevelési egyesület ruhakiosztó ünnepélye alkalmával a szegény gyermekek vallásra való tekintet nélkül részesíttessenek ezen összegből. A népnevelési egyesület nevében itt mond köszönetet a nagylelkű adományért a népnevelési egyesület elnöksége, de ugyanekkor Erdélyszky Julia kisasszonynak szintén őszinte köszönetet tolmácsol, hogy i-mert jó szívűségével több pár harisnyával, kapcával hozzájárult a szegények felruházásához. Vivant sequentes! Ugyanitt megemlítjük, hogy nevezett egyesület dec. 17-én fogja tartani újra alakuló és közgyűlését a főgimn. épületében. A részletes meghívót e lapok jövő számában közzéteszszük.

— **Kinevezés.** A földmívelési miniszter, Dr. Vida Károly főgimnáziumi igazgatót a csurgói járára közigazgatási tudósítói megbízta.

— **Adóelengedés** „lisztharmat“ szőlőbetegség e éven. Az 1883. évi XLIV. t. c. értelmében az elemi csapások által okozott termés károk eseteiben adóelengedésnek van helye. A „lisztharmat“ (Oldium Tuckeri) nevű gomba a folyó éven az ország sok vidékén jelentékeny kárt okozott a szőlőkben, minthogy azonban e-ea szőlőbetegség-az idézett törvényben felsorolt ezen elemi káresetek közt, amelyek adóelengedésre igényt nyújtanak, nincsen felemlítve, kétség merült fel, vajjon a „lisztharmat“ által okozott károk eseteiben kaphatnak-e a szőlőgazdák adóelengedést. A pénzügyminiszter a földmívelésügyi miniszter felkérésére ez ügyben folytatott tárgyalás alapján folyó évi 85 666. szám alatt kiadott körrendeletével kijelentette, hogy a „lisztharmat“ szőlőbetegség által okozott kár oly elemi csapásnak tekintendő, melynek alapján adóelengedésnek van helye.

— **Kinevezés.** Gyulai, telekkönyvi őrök halálával megürült állásra Csepinszky János őrököt nevezte ki az igazságügyminiszter.

— **Öngyilkos fiánc.** A mura-kereszturi vasuti állomás külterületén Szerencsics Imre pénzügyőr, 20 éves nőtlen fiatalember, szolgálati fegyverével föbe lőtte magát. A golyó rögtöni halálát okozta. A szerencsétlen öngyilkost mostanában helyezték Csáktornyáról át Letenyére. Talán a feletti bánat vagy szerelmi csalódása kergette öngyilkosságra! Ámbár a teljesített orvosrendőri boncolás elmezavart állapított meg.

Csarnok.

Válás előtt.

(Fotografia 4 felvonásban 1 utójátékkal.)

(Szinhely egy ügyvédi iroda.)

— Ügyvéd ur, egy nagyon kényes ügyben jövök önhöz.
— Asszonyom, rendelkezésére állok.
— Válni akarok.
— Ah! És kitől, ha szabad kérdeznem.
— Ostoba kérdés . . . nemde megbocsát ügyvéd ur . . . de ki mástól, mint a férjemtől.
— És miért, ha szabad kérdeznem?
— Mert nem törődik velem.
— Miből következett?
— Határozottan tudom.
— Szükség esetén képes lesz ezt nagysád bizonyítani.
— Ezer tanuval . . . esküvel . . .
— Jól van asszonyom, még ma beadom a keresetet.
— Köszönöm . . . páá . . .
— Kezeit csókolom.

(Szinhely: ugyanaz. Fél órával később.)

— Ügyvéd ur, egy nagy kéréssel terhelem . . .
— Beszéljen uram, rendelkezésére állok.
— Válni akarok.
— Ah és kitől, ha szabad kérdeznem.
— Furcsa kérdés . . . nemde megbocsát ügyvéd ur . . . de ki mástól, mint a feleségemtől.

— És miért, ha szabad kérdeznem?

— Mert mást szeret, szarvas vagyok.
— Miből következett?
— Határozottan tudom.
— Szükség esetén képes lesz ezt uram bizonyítani.
— Ezer tanuval, esküvel, az egész világgal.
— Jól van, uram, még ma beadom a keresetet.

— Köszönöm. Jó napot.
— Alás szolgálja.

(Szinhely: ugyanaz. Egy órával később.)

— Ügyvéd ur sürgősen hivatott, tehát eljöttem.
— Igenis asszonyom hivatam, mert fontos közleni valóm van.
— Ügyemet illetőleg.
— Némileg. Az ön férje itt volt.
— Ah! És mit kerestett itt?
— Válni akar.
— A férjem is. Kitől?
— Furcsa kérdés . . . nemde megbocsát asszonyom . . . de ki mástól, mint kegyedtől
— A szentelen.
— Ilyen körülmények között pedig be fogja látni asszonyom, hogy nem marad más hátra, mint egyik képviselőtről lemondjak.
— Tudja mit, ügyvéd ur, — mondjon le az enyémről. Most már azért sem, juszt sem fogok válni.
— Jó napot.
— Alásszolgálja.

(Szinhely: Balambér ur lakása.)

— Uram, én mindent tudok.
— Engedje meg asszonyom, hogy ezt kétségbevonjam. Kegyed nem tudhat semmit.
— Még gúnyolódik? Uram, szégyelje magát!
— De Irén, ilyen hangon . . . ezt ki-kérem magamnak.
— Ne kérjen semmit. Ön elég szemtelen volt a hátam mögött valópert iudítani.
— Honnan tudja?
— Ah, tehát még nem is tagadja . . . jaj idegeim . . . uram ön kiméietlen irányomban. De tudja meg, hogy én nem fogok elválni. Megértett? Nem egyezem bele az elválásba.
— Nevetséges. Ön nem egyezik bele? Ön ellenzi?
— Igen, ellenzem, mert . . . szeretem, ehhez pedig jogom van.
— Nemcsak joga, hanem, ha feleségem, úgy kötelessége is.

— És én tudom kötelességemet. Szerettek Balambér! Egyetlen Balambérom! Hidd el, nagyon méltatlanul bántál el velem. Meghurcoltál az ügyvéd előtt, kétségbe vontad ártatlanságomat, szerélmemet, pedig hidd el édesem, hogy csak te érted, te érted élek, érted halok. Nos Balambérkám, mondd őszintén, ugy-e csak tréfa volt az egész? Ugy-e csak rám akartál ijeszteni, oh mondd és én megbocsátok.

— Igen, Irén angyalom — féltékenységből, meggondatlanságból tettem az egészet. Ime terden állva kérlek, bocsásd meg nekem, nagy tünosnek.

— Balambér!
— Irén . . . !

(Színhely: ugyanaz.)

Kedves Bélám!

Az öreg éppen most tette ki a lábát a szobából. Képzeld csak megtudta, hogy szarvai vannak, megelőzött és beadta ellenem a válókeresetet. Sok fáradságomba került, míg meg tudtam győzni, hogy szeretem és még rá tudtam venni, hogy vonja vissza a keresetét.

Hiszen azt be fogod látni, édesem, hogy roppant kompromittáló volna rám nézve, ha ő válna el tőlem. Most azonban már rendben van minden. Nézetem szerint, egy darabig most le kell mondanunk erről a tervről. Különben is, hogy a te véleményedet megtudjam, kérlek, jöjj rögtön hozzám. Páá, a viszontlátásig a te

Iréned.

U. i. Jöhetsz bátran, a vén sűn nem jön haza a kaszinóból éjfél előtt.

1290. sz. v. 1899.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közg. hirtérre teszi, hogy a csurgói kir. járásbíró által V. 523/2 1899. számú végzéssel Schwarc Emil tapolcai lakos végrehajtó javára Aigner Gézáns csurgói lakos ellen 95 frt 20 kr. tökékövetelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 450 frtra becsült szikvizgyártó gép-ből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a helyszínén vagyis Csurgón alperes lakásánál leendő eszközésre
1899-ik évi december hó 13-ik napjának d. u. l. órája

határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 10 §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára készpénzben illetve az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Együttal az évi 1881. LX. t. cz. 111 §-ának rendelkezéséhez képest felhivatnak mindazok, kik elárvereztetni rendelt ingóságok vételárából a végrehajtó követelést megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés kezdetéig alulírt bir. végrehajtónak egy példányban írásban adják be, vagy addig szóval bejelentsek.

Kelt Csurgó, 1899. november hó 20-ik napján.

CZIFFRAY KÁLMAN
kir. bir. végrehajtó.

2093 Tk. 1899.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csurgói kir. bíróság mint tkvi. hatóság közhirtérre teszi, hogy Dázlalai takarékpénztár végrehajtónak Horváth János felső és Pécsék István pathi l. végrehajtást szenvedő elleni 180frt tökékövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a csurgói kir. bíróság területén levő a miháldi 710 sztkj-kben A + 1 sor. 942 a hrsz., szőlő és szántó a gradiseskai dűlőben 310 frt, a 2 sor 964 b hrsz. szőlő ugyanott 312 frt, a 3 sor 996 a hrsz. szántó u. ott 78 frt — a 4 sor 970 a hrsz. szántó u. ott 76 frt, a miháldi 711 sztkj-kben A + 1 sor 1579. a. 16. 2. hrsz. legelő a mindenszeiti dűlőben 24 frt, a 2 sor 1579 a. 43. 2 hrsz. legelő u. ott 20 frt, a 3 sor 1579 a 70 1 hrsz. legelő u. ott 63 frt, 1582 b 36 hrsz. rét a sárosdi közép dűlőben 46 frtban megállapított kikiáltási árban elrendelte az árverést és hogy fentebb megjelölt ingatlanok az

1900 évi január hó -9ik napjának délelőtt 10 órája

Miháld községében megállapított nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul nem fognak eladatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási árnak 10 % -át vagyis 31 frt, 31 20, 7.80, 7.60, 2.40, 2, 6.30, 2.60, 4.60 frtot készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyamma számított, és az 1881. november 1-én 3333. I. M. sz. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Csurgón, 1899. évi július hó 12 napján a kir. bíróság mint tkvi. hatóság.
PRETTENHOFFER kir. aljárásbíró

3474
1899 tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csurgói kir. bíróság mint tkvi. hatóság közhirtérre teszi, hogy Traubermann Ádám végrehajtónak Knizsek Teréz, Kostyak Józsefné és tsa. elleni 85 frt 18 kr. tökékövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a csurgói 224 sztkj-kben A + 2 sorsz. szántóra a nagymező dűlőben 87 frt, a + 3 sorsz. közös birtokból való aránylagos illetőségre 1 frt. 65 kr. — + 4 sorsz. közös birtokból való aránylagos illetőségre 1 65 frt, a + 5 sorsz. 266 b hrsz. 208 sz. ház udvar és kertre 528 frt kikiáltási árban az özv. Knizsek Józsefné Horváth Viktoria javára B. 8. a. bekebelezett özv. jog érintése nélkül az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az

1900. évi január hó 5-ik napján délelőtt 10 orakor

csurgói kir. jbg. tkvi. hatósága hivatalos helyiségében megállapított nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 % vagyis 16 frt 5 kr. 16 5 kr. és 52 frt 80 kr készpénzben vagy az 1881. évi 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított vagy az 1881. nov. 1-én 3333. I. M. rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Csurgón, 1899. évi november hó 7-ik napján a kir. bíróság mint tkvi. hatóság.

Prettenhoffer
kir. aljárásbíró.

Nyomatott Vágó Gyula könyvnyomdájában Csurgón 1899.

1340. sz.
v. 1899.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közg. hirtérre teszi, hogy a csurgói kir. járásbíró által V. 600/2 1899. számú végzéssel Fodor Mór pécsi lakos végrehajtó javára Ducht B. csurgói lakos ellen 100 frt tökékövetelés és járulékaik erejéig elrendelt a kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és 365 frtra becsült zsupp, kocsi, ló-ból álló álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a helyszínén vagyis Csurgón alperesek lakásánál leendő eszközlésére

1899-ik évi december hó 29-ik napjának délutani 2 órája

határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 10. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek a becsáron alul is eladatni fognak

Az elárverezendő ingóságok vételára készpénzben, illetve az 1881. évi LX. t. cz. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Együttal az évi 1881. t. c. 111. §-ának rendelkezéséhez képest felhivatnak mindazok, kik elárvereztetni rendelt ingóságok vételárából a végrehajtó követelést megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés kezdetéig alulírt bir. végrehajtónak egy példányban írásban adják be, vagy addig szóval bejelentsek.

Kelt Csurgó, 1899. dec. hó 3. napján.
Cziffray Kálmán kir. bírósági végrehajtó

Egy, esetleg két, jó házból való fiu, lapunk kiadóhivatalában mint tanuló zonnal felvétetik

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

Kiadó laptulajdonos:
Vágó Gyula.

